

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fôia acêl'a va ești de trei ori pe luna, in 10.20.30-a dî pone la regulare; era de a-ici in colo o data pe seplemana, ca sî pone acilea: Martisér'a. — Prenumeratiu nile se prîmescu in tôte dîlele.

Pratiulu pentru Ostrungur'a: pre anu 6 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 3 fi. pre unu trîluniu 1 fi. 50 cr. era pentru strainetate: pre anu 8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu trîluniu 2 fi. in v. a.

Tôte stodienele sî banii de prenumera-tiune sunt de a se tramite la Redactiunea diurnalului:
Aradu, strat'a Teleki, nrulu 27.

Insertiunile se prîmescu cu 7 cr. de linia, sî 30 cr. taceș timbrale.

Unu esemplariu costa 15 cr. sî se pôte capetâ in librari'a lui M. Klein jun d'in Aradu.

Cantecu modernu.

Ce avemu?

Tôte, ce-i tocâ 'nainte
Lui Pistuc'a celu cu minte,
Le avemu cu abundantia,
In câtu ne cuprinse-o grétia,
Sî de-atât'a 'ndestulire
Geme tiér'a 'n fericire.

Constituti'a maghiara
Sî-a lui Pist'a procopséla
S'a 'ncuibatu in asta tiéra
Cu atât'a chipzuéla,
Câtu sub sarcin'a-i amara
Geme tiér'a de-oboséla.

Ministeriu 'n Budapeste,
Unde Pist'a se-ocosiesce,
Dà poruncile cu carulu
Sî ne 'mbéta cu amarulu,
Cu dâri mari sî sarcini grele.
Pon' ce ne 'nbrancimu sub ele

Deputatii 'n adunare,
Obositi de mari salarie,
IscoDESCU legi liberale
Pentru natii nemaghiare;
Toti sâ 'nvetie unguresce,
Unde Pist'a stapânesce.

Honvedîmea 'n legiône,
Impartita pr'in jargône
Sî 'mbracata in parade,
Facu lui Pist'a serenade;
Êr' pre campi lucrulu stagnéza,
Candu Pist'a eserciréza.

Pan' ce sî-face Pist'a pontulu —
Tiér'a totu maresce contulu,
Sî creditu-i totu se urca,
Sî finantiele-i se 'ncurca;
De-a lui Pist'a mari blazgône
Ne 'necâmu in trilióne.

Dér a-poi sant'a dreptate?
Cum vre Pist'a-, asîa o 'mparte:
La necasu, la dâri de séma,
Toti suntemu cu elu egali,
Toti fratini de-aceea-sî mama,
Ai Unguriei polgâri; —

Serbulu, svabulu sî romanulu
Hanzi, Itzig sî sîosioiu,
Este unulu cu stapânulu
La necasu, doreri, nevoi
Toti sunt frati a-ci 'n dreptate,
Ba Pist'a neci n'are parte.

La dâri mari peste putere,
La catane, drumuri grele,
La-asuprele, vâmi, portia,
Toti-su lui Pist'a socia;
Singuru susu la stapânire
Nu-i apésa cu 'mpartire.

A-ci singuru elu cuprinde
Totu terenulu dupa placu.
Sî dreptatea o intinde,
Mai cumplitu ca funea 'n sacu.
Totu polgarulu sâ ascepte
Mil'a de la Budapeste.

Pist'a be, se veselesce,
Colo susu in Budapeste,

Tiér'a plange sí gelesce
De candu Pist'a-o fericesce . . .
Sí multimea de povóra
Inbrancesce pre popóra . . .

Pre-ale lunei mare spate
Nicairi nu e dreptate
Ca sí 'n tiér'a unгурésca;
Celu ce vre dér' sà traiésca,
Ca sí banulu, vina-a-ice:
Sí va fi in veci ferice! . . .

Cà-avemu totu ce numai cere
Anim'a dupa placere:
*Ministeriu, constitutiune,
Honvedime sí diéta,
Dàri, necasu, amaratiune,
Legi, creditu, banca secreta,
Sí nevoi avemu cu carulu:
Seraci'a, tristu — amarulu!*

Aanobarbu.

Sinodulu eparchiotu gr. or. romanu d'in Aradu.

(Urmare.)

Caput . . . voisem sà dîcu deputatii erau
intruniti in síedelnitia, inea totu întregi întreguti,
pone ce adicate se purcese la imbucătîrea lor
. . . . in 4. sectiuni.

Audi a-ci vorba, — tutti quanti despicati in 4.
parti!

Astè, Dieu, — sí cu tréba pe ifosu; cà-ci sec-
tiunea I. avè sà cerne paspórtele celoru d'in a II-a
sectiune; ast'a pe a le celoru d'in a III-a; acést'a
pre a celoru d'in IV-a; éra ast'a pre a le celoru
d'in I-a sectia, ori (dupa terminulu studíelor teologice) taistu.

Dér lucrulu naibei pe betii (ceru a se întielege termi-
nulu usuatu înainte de amédi) ómeni: astè despicati pre cum
erau pr'in sorti, mai trebuiau sà se rumpa in tóte
partile, dupa actele, ce aveau sà le íee in melitiare.

Cà-ci, ascultati a-ci: d'in fia-care ceru se alegu
de o-data câte duoi deputati leici; éra actulu se
justifica pr'in unu singuru protocolu de scrutinare
(vorba de la scurtarea lucrulu). Sí totu-sí, in cele mai
multe casuri, impartiti fiindu acei 2. deputati in 2.
sectiuni deosebite, in unulu acel'a-sí tempu amendoi
au sà fia pusí la carantina, firesce unulu cu dovedi,
éa cela-l-altu fore direptatíle sele. Póftimu a-poi
sectiune, a te ferici cu astfeli de deputati, a le caroru
hàrtii justificative sunt date altei sectiuni — pentru a
opinioná a-supr'a ortaciloru lor!

Sí cum e rezultatulu? Usíoru, — da, usíorelu
de totu.

Mane di demanéti'a (cà-ci tempulu costa bani), sectiunile,
pr'in reverendarii lor, propunu a dechiará ne-
dificultati pre unii diputati dupa, éra pre altii, fore
censurarea acteloru lor

— Sí sinodulu, in sentiulu seu de dreptate,
primesce opini'a, crediendu simplu infalibile pre
acele sectiuni, cari n'au avutu norocirea, a-sí inte-
meiá verdictulu lor pe actele de alegere.

Sí socotiti, cà sinodulu n'are dreptate, astu
modu crediendu sí astu modu facendu?

Astè!

D'a-poi cà dóra nu de géb'a s'a coboritu darulu
duhului santu a supr'a tutoru deputatiloru, lumi-
nandu-i, ca sà póta judecá sí fore acte

Ca inse, sà nu se puna in ispita puterea duhu-
lui santu atátu de desu, propunu, ca in viitoriu §-lu
4. d'in Dregulamentulu afaceriloru interne sà se drege
in întielesulu, ca pe viitoriu nu diputatii leiei, ci
cercurile lor sà se imparta între cele 4. sectiuni.

Vedeti, ast'a a-poi va fi „intiepleptiune drépta“!..

— A-poi de, sí bolundulu o nimeresce une ori.

Intre aceste inaintesiedietoriulu anumesce de
nodari ai celoru scripturistice pre 6 diputati.

„Gura-satului“ inse, sí elu fiindu între diputati,
vediendu pe galeria o multime de dame, sí, d'in ast'a
causa, socotindu a face placutu servitiu multoru co-
legi de ai sei, mai alesu celoru neinsorati inea, trán-
tesce pe més'a biroului unu protestu, pe temeulu
§-lui 3. d'in Dregulamentu sí dice: „Scundu pre-
sidíu! (cà-ci presidele síedea pe scaunu, éra vorbitorulu érá scolaru
in petióre.) Ati fostu condusí de o instelatiune optica,
candu in locu de a anumi de nodari „d'entre cei mai
teneri membrii sinodali,“ precum sunt Babesíu, Sier-
banu, Bun'a, Veliciu sí altii, Vi-ati alesu dintre cei
mai inaintati in vârsta. In întielesulu Dregulamentulu
déra ceru rectificarea faptului.“

Éra inaintesiedietoriulu respundiendu, cà a face
teneri d'in betrani apartiene singuru la drepturile
sí puterile sele presidiale, sinodulu cu bucuria ía
de scire acést'a constatare de puteri sí trece la ordi-
nea dílei.

Dér ne mai fiindu altu obiectu la ordinea dílei,
síedinti'a se preface in sculatóre cu ridicat'a.

Cu aste ceremonii se perdú o dí sí cu ea o
sumulitia de vro o 500 fiorini d'in averea credintio-
síloru nostri.

Ce mai ecuivalentu!

(Se va urmá.)

Domnulu *) „Alföld.“

Domnulu „Alföld“ d'in Aradu
Scie naib'a ce l'a-afatu,
Par' cà-e caplu, séu sciu eu,
Ce-e pe elu, — sci' Dumnedieu,
Cà de-unu timpu indelungatu
Totu brodesce ne 'ncetatu.

Sí acuma la Rosale
Ni-a esítu la multi in cale,
Ca sà ni brodesca éra
De cultur'a loru barbara.

Dice: „voi déca voiti
Sà fiti ómeni renumiti,
Sà fiti ómeni invetiati,
Politici sí diplomati,
Filosofi sí literati:
A-poi ve maghiarisati!
Cà cultur'a unгурésca.
Póte numai sà ve crésca,
Sà vi dee unu renume;
Sà fiti ómeni mari in lume!“

*) Jupanu í se mai cade, cà-ei e jidanu cu — pensé sí cu pei
(— de cameleonu.)
Red.

No, cà-asiá de-ar fi sà stàmu,
De la voi ca sà 'nvetiàmu
Modulu sà ne cultivàmu,
Pentru ca sà 'naintàmu:
Sciú cà amu inaintá
De ne-ar bate Précest'a!

Érta-lu Dómne, de-i poté,
Scapa-lu Dómne — déca-i vré,
De broditu, de capiátu,
Pre „Alföld“-ulu d'in Aradu;
Cà-ci sormanulu totu brodesce,
Sí nu scie ce vorbesce!

3

'a.

Tand'a si Manda.

T. Óre d'in ce bani se zidesce residentî'a episcopului d'in A.?

M. Ce prostu mai esci D'apoi nu scii tu, cà d'in cèp'a sî aiulu, ce l'a seditu sî tescuitu economulu cùrtii, dlu Aiul'a,) pe loculu diecesei celu de pe lunga sant'a baserica parochiale gr. or. romana? — spre mai mare cinste a lui Dumnedieu, sî alu nêmulu romanescu!*

T. Aha! . . . O fi sî ast'a. Me miram: de unde sà aiba o diecesa atàt'u bani!

(\$.)

CONCURSU.

Societatea de latratura — pentru cioplitur'a sî poleitur'a toturoru opincariloru sî ciorecariloru dein Ardealu, cari alérga la Sibgyiu, de unde, dupre ce se tundu sî se spala sî se mai fréca de gardurile dein maierii Sibgyiului, se trametu cá lumina — intunecata — între poporu, aceeași societate, dicu, escrie prein acést'a unu premiu de 2 taleri unguresci, pentru celu mai bunu operatu incursu pona lu 17. Nisan, Calendariulu grecescu. Conditunile suntu:

1. Concurentii se fia adevérati aderinti ai subscrisiloru.
2. Operatele se fia scrise cu coditie sî cornitie, cu urechi sî carligutie.
3. Cuventele „alcatuitu sî respective“ se nu lipsésca dein ele.
4. Cuventulu „fictu“ se nu ocuira in operate, cá eu, subscrisulu inainte siedietoriu, se nu vinu érasî in placut'a positiune de a traduce cu „ficsate.“
5. Cá operatele se fia estrase dein cele 20 de calendare mai nóue sî cu deosebire dein alu „Stabuluu economu.“

*) Sà fu scusatu, cà-ci in cela-l-altu chipu nu l'am potutu corecti.

(\$.)

6. Tóte frasele poetice sî in florite se privescu cá neromanesci sî se voru sterge.

7. Operatulu se fia compusu in stilulu lui badea Toaderu dein capulu satulu.

8. Déca s'ar intemplá, cá unu operatu de aceloru fora códa se fia celu mai bunu sî demnu de premiátu, se voru dechiará tóte de rele, sî premiulu va remanê societatei.

Avisu celoru fora ocupatiune!

Dr. Cum-asiá (?) mp.
inainte-siedietoriu.

Vai-la-noi. mp.
la spate siedietorin.

Ni-Usturoiu, mp.
nătărău.

O visita.

In serbatorile sfinte
Fericita fui cumplitu,
A primî pre unu studinte,
In visita, nepoftitu

Delicatułu meu studinte
De timpuriu a venitu,
Incátu mès'a cu placinte
Sî cu vinu vechiu a gásitu.

Eu-lu primîi, cum se recere,
Dandu-i locu a ocupá,
Sî-i dísei: de ai placere,
Poftimu, a ne-asotiá!

N'asceptá multa rugare
Sî iute s'a asediatu, —
Redicandu dóue páhare,
Unu „traiesca!“ a strigatu.

Dup' aceea din placinte
Niculae Magareanu
Incepú hãlosu a 'nghite
Sî a stringe din gãrcleanu.

Nu trecuira dóue óre, —
Sî cultivatulu studentu
Esî din a lui hotare,
Se faciú impertinentu

La unu asié scandalu mare
Nu sciam ce sà me facu:
Sà-lu rogu pentru moderare,
Séu sà-lu lasu dup' alu lui pacu?

Dér esindu din paciintia,
Modestu eu l'am provocatu:
„Pórta-te ca o fiintia
Cu ratfune donatu!“

La frumós'a mea rugare
Inca elu s'a necesítu:
Dicendu: „atát'a onóre
Are-unu sofistu primanitu?“ . . .

Si dupa mai multe fapte
Inc'odat' l'am reflectatu,
A nu scóte de prin dinte
Sî-a sverlí 'n min' cu-aluatu.

Cà 'n astfeliu de eticheta
Sî-unu cocisiu e eruditu
N'o persona-ambitionata
De „filosofu-primanitu!“ . . .

Dér elu c'o vóce rãstita
D' „etyiyeta“ m' 'ntrebatu!

„Dóra-e gyita nedosgyita,
Séu vre-o papa de mancatu?“

* * *

Dupa ce s'a desceptatu,
Paleri'a si-a luatu
Sf pe usia a esitu,
Fore sà-mi fi' multiumitu.
— Neci eu nu l'am mai poftitul!

Alba-Jul'ia, 30 Aprile, 1879.

O patîta.

Gur'a intieleptului.

Femeile pórta câte o data numele barbatiloru lor, tocmai cu acela-si dreptu, cu care lumea nóua pórta pre acel'a de Americ'a.

Déca ele s'ar numi dupa acel'a care a intreprinsu prim'a caletoria de descoperire in tieristóra animei lor, ar trebui a-desea sà le schimbàmu numele.

Ivirea rostetiei pe factea multoru femei e testimoniulu de nevinovatia; la multe e inse numai unu certificatu de la parfumari, pr'in care se atesta, cà si-au luatu diu'a buna de la rusine.

Capulu e unu clopotu alu animei.

La inamorati anim'a trage mereu de clopotu si-lu face sà sune a-iurea.

Déca animalele ar potè vorbi, ele ar dice de multe crime: „acést'a e ce-va omenescu,“ in tocmai cum dice si omulu: „acést'a e ce-va bestialu.“

De acésta categoria tiene si crim'a betioi, a jocului de carti, a calomniei, a invidiei.

In amoru barbatulu cauta unu confidentu, carui'a sà-i istorisésca cum iubesc; femeea cauta o confidenta, carei'a sà-i istorisésca cum va fi iubita.

Avocatii se numescu servitori ai dreptatii.

A-ci vedemu adeverulu proverbului: „Nu are cine-va inimicu mai mare, de càtu pro servitorulu seu.“

Anim'a unoru femei e unu rebusu. Noi ne silimu multu sà-lu deslegàmu, si dupa ce l'amu deslegatu, vedemu de ordinaru, cà a fostu o prostia.

Candu vede cine-va in somnu o gàsca, interpretorulu de vise dice, cà insémna onóre.

— In adeveru, de câte ori nu dicemu noi unoru gàsce: „me bucuru, cà am onóre“

E o mare fericire, cà mintiun'a n'a peritu cu deseversire, pentru cà atunci lumea n'ar mai fi sciutu ce e adeverulu.

Ce respunsu ar dá cine-va acestei intrebàri:

— Vrei sà cadì pe manele unui doctoru in dreptu, séu pe a le unui doctoru in medicina?

Acela-si respunsu, credemu pre care l'ar dá acel'a, carui'a i s'ar strigà: „Pung'a, séu viét'i'a!“

Ce este unu medicu alu teatrului?

— Unu omu togmitu sà aduca pre actori pe scanduri, séu sà-i bage in scanduri.

Avocatii facu dóne lucruri de o-data; ei incurca lumea, si-i iau si banii! — Dupa „Rom. lib.“ —

Literatura.

Am primitu opuscululu „*Limb'a floriloru*“ de amoru si amicitia. Cadou pentru toaleta dedicatu juniloru si juneloru (póte intorsu: mai antai junelorn, a-poi juniloru!) de C. Florescu. In editiune frumostea. Sibiiu. Editur'a si tiparulu eredei lui G. de Closius,“ de unde se póte si trage. Pretiulu nu se spune, dér bagatelu are sà fia.

— Numele floriloru se spune in romanesce, a-poi si in latinesce, francesce si nemtiesce; ceea ce este fórt practicu. Limb'a, in care e scrisu opuscululu e usióra si corecta de totu. Ilu recomandù nu numai amiciloru, dér si inimiciloru nostri, ca sà afle: ce mare asemenare existe intrelimb'a romanésca, cea multu batjocorita de ei, si intre limb'a floriloru chiaru!

D'in statistic'a religiósã.

Intr' unu diariu italianu cetimu:

Dupa mai multe revelatiuni, Leonardu de Port-Maurice dice, cà Mantuitoriulu nostru a suferitu 6666 de lovitori, fore a mai numerá 102. palme, 120. pumni, 140. lovitori de petióre, cà a versatu 62,000. De lacrimi si 730,533. picàturi de sange.

Pentru esactitatea acestoru cifre garantéza revelatiunile diui Leonardu de Port-Maurice; dér noi nu!

Aceste cifre fiindu scrise si tiparite intr' unu diariu religiosu, ni potemu face o ideia — dice „Romani'a libera“ — despre modulu cum servece bigotismulu religiunea.

Ghicitura.

— Deslegarea in nrulu viitoriu. —

4 a 1 e + 1 e 7 i 8 u 7 e 6 e 7 eu!
U 8 u 6 u + i 8 4 u 10 a 7 10 e 7 a + u
10 o 7 a 8 e + 1 e 8 4 10 a i u 6 u 7 eu
a 4 6 u 7 i, a 3 a 1 e 5 a: u,
+ i a + o i l i u i l e i 10 eu!
A 7 ea - i 8 - a e + - e 4 6 u 7 a,
- o - u 10 o 10 u 9 e X o i a 3 a i u;
U 8 u 6 u e + - e + i 8 4 u 10 u 8 u 7 a,
6 a 1 a 10 e 8 u 9 o - u + e 9 6 a 1 u,
U 8 u 6 u e + - e, 1 e 6 7 i + i e 6 u;
I 8 4 6 u 7 a - o - u + - a u i u e 6 u.
10 e - e 4 a 8 u 6 u.

De pe la cas'a satului.

■ Din caus'a santelorù serbatori a te Rosatiloru, fóva a trebuitu sà apara cu câte-va zile mai tardiu. A-poi da, cà-cì si ea este pravoslavnica!

Dlui X. Y. in Z. — Ba nu l'a iertatu Ddieu. Cele tramise s'au publicatu. Te rogu de altele. Resalutare!

Dsele E. R. in Stelãu: abonamentulu de 3 fi. l'am primitu, si fóva o am îndreptatu càtrã DTea.

Dnoi Mari'a S. in A. J. — „Pucintie'a lucrare“ a DTele, — precum cu tóta modesti'a binevoisi a te esprime, — e laudabilã. Mi-am permis pucinu a o corege, dera fore a alterã originalitatea ei; si ast'a nu te va superã. Mi place a crede, cà lucrarea DTele literaria nu se va opri a-ci. Complimentu!

Proprietariu, editoriu si redactoru respundietoriu: Mircea V. Stanescu.

Cu tipariulu lui Stefanu Gyulai in Aradu.

Spec. Dnu Franciscu Hofbu Longinu avocat,